

Bijlage 1

**Archeologische waarde- en verwachtingenkaarten van Eindhoven en Helmond**

Toelichting

In Eindhoven en Helmond bestaan al geruime tijd archeologische waardenkaarten. De eerste kaart van Eindhoven werd in 1990 samengesteld,<sup>1</sup> die van Helmond dateert uit 1992 (voor Helmond betrof het ‘werkkaarten’ die nooit eerder formeel door de raad zijn vastgesteld).<sup>2</sup> Ze zijn dus eerder ontstaan dan de landelijke IKAW (Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden). Sindsdien zijn de kaarten enkele malen aangepast aan nieuwe inzichten en ontwikkelingen. De actuele versie van beide gemeentelijke kaarten wordt in deze bijlage weergegeven.

De gebieden die op de kaarten staan zijn uiteraard met redenen als archeologisch relevant opgenomen. Hierbij is uitgegaan van drie soorten informatie:

- (1) informatie over het natuurlijke landschap,
- (2) historische gegevens over de ligging van nederzettingen en dergelijke,
- (3) kennis en informatie over archeologische vondsten en vindplaatsen.<sup>3</sup>

Voor wat betreft de informatie over het natuurlijke landschap zijn verschillende soorten gegevens gecombineerd. Op de eerste plaats is de Hoogtekaart van Nederland schaal 1:10.000 uit de jaren omstreeks 1960 gebruikt voor de reconstructie van het oorspronkelijke reliëf.<sup>4</sup> Op deze kaart staat gemiddeld om de 100 tot 200 meter een hoogtecijfer, waartussen door middel van intra- en extrapolatie hoogtelijnen getekend kunnen worden. Voor het voor de archeologie relevante reliëf van Eindhoven en Helmond zijn deze hoogtegegevens veel relevanter dan het tegenwoordig in de archeologie veel gebruikte Actueel Hoogtebestand van Nederland

<sup>1</sup> Zie: N. Arts, *Het belang en de (on)mogelijkheden voor archeologisch onderzoek in de gemeente Eindhoven: een attentiekaart*. Intern rapport gemeente Eindhoven, 1990. Voor een in druk verschenen samenvatting zie: N. Arts, *Archeologische vindplaatsen en vondsten in Eindhoven*. In N. Arts (red.), *Sporen onder de Kempische stad. Archeologie, ecologie en vroegste geschiedenis van Eindhoven 1225-1500*, blz. 24-46. Eindhoven 1994.

<sup>2</sup> Samenvatting in N. Arts, *Archeologische kroniek van Helmond over 1993. De Vlasbloem. Helmonds Historisch Jaarboek* 14 (1993), 93-113.

<sup>3</sup> Deze drie bronnen van informatie worden ook geadviseerd door de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten in hun recent (juli 2008) uitgebrachte brochure cultuurhistorie (nr. 11, 2008) over gemeentelijke archeologische verwachtingskaarten.

<sup>4</sup> Deze kaarten zijn verkregen bij de Topografische Dienst te Emmen (sinds 2004 als onderdeel van het kadaster: Topografische Dienst Kadaster genaamd).

(AHN).<sup>5</sup> Dit AHN geeft immers actuele hoogten aan, in Eindhoven en Helmond is het oorspronkelijke reliëf door de vergaande verstedelijking van het vroegere platteland meestal te ernstig aangetast, om nog relevant te zijn voor de archeologie. De relevantie van het oorspronkelijke reliëf voor de archeologie betreft vooral de mogelijkheden voor de reconstructie van de ligging van dekzandruggen en beekdalen. In de bebouwde kommen van Eindhoven en Helmond zijn deze landschappelijke gebieden immers nauwelijks of niet gekarteerd op de geomorfologische en geologische kaarten van Nederland, schaal 1:50.000.<sup>6</sup> Met name de hooggelegen dekzandruggen<sup>7</sup> en de laaggelegen beekdalen en uitwaaiingslaagten<sup>8</sup> zijn voor de archeologie relevant, omdat deze tot een eeuw geleden bepalend zijn geweest voor de bewoningsgeschiedenis van de regio. Eveneens bijzonder relevant voor de archeologie zijn de zogenaamde plaggendekken (esdekken),<sup>9</sup> die door de verstedelijking eveneens grotendeels uit het landschap zijn verdwenen, maar waarvan de ligging tot in detail te reconstrueren is. Daarvoor is de Geologische Kaart van Nederland schaal 1:50.000 gebruikt, waar op een van de bijkaarten de esdekken staan aangegeven.<sup>10</sup> Aan de hand van historische topografische kaarten<sup>11</sup> en oude kadastrale gegevens,<sup>12</sup> gecombineerd de hiervoor genoemde geomorfologische en geologische informatie, kan het natuurlijke landschap, inclusief de vaak verdwenen begrenzingen van plaggendekken, in principe tot op perceelsniveau worden gereconstrueerd.

Met dit gereconstrueerde landschap als uitgangspunt zijn alle strategisch gelegen gebieden bepaald waarin zich in principe een archeologische vindplaats zou kunnen bevinden. Dit zijn op de eerste plaats dekzandruggen, vooral wanneer die zijn afgedekt door een plaggendek. Op de tweede plaats gaat het om de beekdalen, waar zich, zoals ook uit recent onderzoek blijkt,

<sup>5</sup> Zie daarover: W.B. Waldus en H.M. van der Velde (red.), *Archeologie in vogelvlucht. Toepassingsmogelijkheden van het AHN in de archeologie* (Geoarchaeological and Bioarchaeological Studies 6). Amsterdam, 2006.

<sup>6</sup> *Geomorfologische Kaart van Nederland schaal 1:50.000. Blad 51*. Uitgegeven in 1977 de toenmalige Stichting voor Bodemkartering te Wageningen in samenwerking met de toenmalige Rijks Geologische Dienst te Haarlem. Cf. J.A.M. ten Cate en G.C. Maarleveld, *Geomorfologische kaart van Nederland schaal 1:50.000. Toelichting op de legenda. Wageningen/Haarlem*, 1977.

<sup>7</sup> Kaarteenheden 3K14, 4K14 en 4L8 op de geomorfologische kaart.

<sup>8</sup> Kaarteenheden 1R4, 2R2, 2R5, 2R7, 3G3, 3N4 en 3N5 op de geomorfologische kaart.

<sup>9</sup> J. van Doesburg, M. de Boer, J. Deeben, B.J. Groenewoudt en T. de Groot (red.), 2007: *Essen in zicht. Essen en plaggendekken in Nederland: onderzoek en beleid* (Nederlandse Archeologische Rapporten 34). Amersfoort.

<sup>10</sup> Geologische Kaart van Nederland schaal 1:50.000; de bijkaarten zijn op schaal 1:100.000.

<sup>11</sup> Th. Caspers en H. Stam, *Historische topografische Atlas Noord-Brabant schaal 1:25.000 +-1836-1843*. Tilburg 2008; Th. Caspers, A. van der Leest en H. Stam, *Historische topografische Atlas Noord-Brabant schaal 1:25.000 +-1905*. Tilburg 2005; G.L. Wieberdink, *Historische Atlas Noord-Brabant. Chromotopografische Kaart des Rijks 1:25.000*. Den Ilp 1989.

<sup>12</sup> Voor Eindhoven en Helmond zie daarvoor met name de reconstructies van Theo Meulendijks: Th. Meulendijks, *Historisch onderzoek naar huizen en veldnamen in Tongelre (gemeente Eindhoven), 1498-1832* (Archeologisch Centrum Eindhoven rapport 4). Eindhoven 2007; Th. Meulendijks, *Historisch onderzoek naar huizen en veldnamen in De Hage (gemeente Helmond) 1329-1832* (Archeologisch Centrum Eindhoven rapport 5). Eindhoven 2007; Th. Meulendijks, *Onderzoek huizen en toponiemen te Woensel* (2 delen). (Vooralsnog ongepubliceerd manuscript Bureau Archeologie gemeente Eindhoven). Eindhoven 2005; Th Meulendijks en J. Vogels, *Opt Hout. Een onderzoek naar de geschiedenis van Mierlo-Hout*. Z.pl. 2003.

vaak bijzondere archeologische vindplaatsen kunnen bevinden, zoals onder meer rituele depots.<sup>13</sup>

De tweede bron voor de samenstelling van de archeologische kaarten van Eindhoven en Helmond betreft historische gegevens over de ligging en de omvang van nederzettingen (stadskernen, dorpskernen, buurtschappen, losse hoeven, kastelen, kloosters) en dergelijke (watermolens, windmolens).<sup>14</sup> Tenslotte zijn voor de kaart reeds bekende archeologische vindplaatsen gebruikt, de meeste zijn geregistreerd in Archis.<sup>15</sup> Overigens benadrukken de Archis-gegevens in alle gevallen het archeologisch belang van potentiële archeologische terreinen.

De aldus gekarteerde landschappelijke, historische en archeologische gegevens zijn op hedendaagse stadskarten weergegeven. In veel gevallen gaat het om voorheen archeologisch relevante gebieden die door de planologische ingrepen van de afgelopen eeuw ernstig of geheel zijn verstoord. Deze gebieden zijn niet op de kaarten weergegeven. In beide gemeente hebben dus aanzienlijk meer archeologisch waardevolle gebieden bestaan, maar de meeste zijn door de aanleg van woonwijken en bedrijventerreinen en/of door wegaanleg geheel of grotendeels ontdaan van hun archeologische ondergrond. Dit geldt in het bijzonder voor de gebieden die vanaf omstreeks 1970-1975 zijn bebouwd, want met name vanaf die tijd is het bouwrijp maken gepaard gegaan met grootschalige machinaal uitgevoerde egalisaties en dergelijke, die destructief zijn geweest voor de potentiële archeologische ondergrond. De gebieden die (nog) wel op de IKAW/CHW staan, maar die om vermelde reden afgevoerd dienen te worden zijn:

#### *In Eindhoven:*

- Alles ten westen van het Beatrixkanaal en de A2 (deels in gebruik als vliegveld Eindhoven Airport, voor de rest na 1995 bebouwd als bedrijventerrein).
- Heel Meerhoven (is vrijwel geheel opgegraven, op één gebied na: terrein 47, Verre Welschap, rest van gebied is reeds verstoord in jaren circa 1935-1960 door aanleg militair oefenterrein en aanleg vliegveld Welschap).
- De gehele wijk Genderbeemd (is na 1975 gebouwd), strook langs A2 (is vergraven), bedrijventerrein Croy (is na 1975 bebouwd); wat wel gewaardeerd blijft zijn de gebieden 21 (Biezenkuilen) en 40 (Blaarthem).
- Ten zuiden van de Klotputten is gedeelte vergraven door aanleg A2.
- Gebied Hightech Campus is geheel verstoord door bebouwing (met name sinds 2002) maar gebied 63 (Slot Aalst) blijft gewaardeerd.
- Gebied Velddoornweg: het zuidelijk deel is opgegraven en thans in gebruik als golfterrein (deels) en snelweg A2.
- Gebied Stratumse Heide, bestaat geheel uit stuifzandgebied.

<sup>13</sup> J.A.M. Roymans, *Een cultuurhistorisch verwachtingsmodel voor Brabantse beekdallandschappen: een mogelijke toekomst voor het verleden van de beekdalen*. Amsterdam 2005; F. Gerritsen en E. Rensink (red.), *Beekdallandschappen in archeologisch perspectief. Een kwestie van onderzoek en monumentenzorg* (Nederlandse Archeologische Rapporten 28). Amersfoort 2004; A.M.J.H. Huijbers, *De archeologie van een nat cultuurlandschap. Onderzoek in het tracé van de PW205, provincie Noord-Brabant* (Helmond, Aarle-Rixtel, Beek en Donk). Amsterdam 2006.

<sup>14</sup> Voor de ligging en omvang zijn de oudste kadastrale kaarten en historische topografische kaarten gebruikt (zie noot 10).

<sup>15</sup> Archeologisch Informatie Systeem.

- Gebied Gijzenrooi/Riel, het noordelijk deel (Putten) is opgegraven, een klein gedeelte is recentelijk bebouwd, maar de rest blijft gehandhaafd.
- Gebied Poeijers, is helemaal bebouwd met bedrijventerrein.
- Gebied ten zuiden van spoorlijn Eindhoven-Helmond, is geheel bebouwd sinds jaren circa 1970 (Geestenberg, Muschberg), alleen zijde beekdal blijft gehandhaafd.
- Gebied de Karpen is omstreeks 1980 bebouwd.
- Gebied de Luijtelaar is in jaren 1975-1980 bebouwd met villawijk.
- Gebied Esp/Bokt, klein deel valt af wegens bebouwing sinds 1995 met bedrijventerrein.
- Gebied Blixembosch is geheel bebouwd sinds 1992 behalve het gebied Aanschot.
- Gebied Achtste Barrier, kerkdorp Acht en bedrijventerrein Mispelhoef zijn na circa 1980 geheel bebouwd (is wel deels opgegraven).
- Gebied golfterrein Welschap en omgeving is deels laaggelegen dekzandvlakte en deels golfterrein (aangelegd na circa 1990).

#### *In Helmond:*

- Delen van de dorpskern van Stiphout (bebouwd na 1990).
- Gebied bedrijventerrein Schooten (bebouwd na 1990).
- Gebied Brandevoort, na 1996 grotendeels bebouwd met woonwijk (wel delen opgegraven).
- Gebied Ashorst (dit betreft de landelijke terreinen met een hoge archeologische waarde 2915, 2916, 10547), deze zijn na 1992 bebouwd, er hebben vooraf grootschalige opgravingen plaatsgevonden.
- Gebied sportpark de Beemd, grondboringen in 2008 hebben aangetoond dat de bodem hier zwaar verstoord is.
- Gebied langs Kanaaldijk ZW: is na 1975 bebouwd met bedrijventerrein.
- Gebied Brouwhuis, de Weyer, Bedrijventerrein Zuidoost Brabant en ten zuiden van Rochadeweg, zijn na 1975 bebouwd met woonwijken en bedrijventerreinen.
- Gebied Dierdonk, delen zijn omstreeks 1995 bebouwd met woonwijk.

De archeologische kaarten van Eindhoven en Helmond zijn in mei en juni 2008 vergeleken met de landelijke Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW),<sup>16</sup> die door de provincie Noord-Brabant is overgenomen op de Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW) van Noord-Brabant. Veel van de archeologische waardegebieden en verwachtingsgebieden van Eindhoven en Helmond vallen binnen de IKAW/CHW gebieden. In veel gevallen kan echter met redenen worden aangegeven dat gebieden op de IKAW/CHW geen archeologische relevantie meer kunnen hebben (zie hierna). Op de gemeentelijke kaarten van Eindhoven en Helmond zijn die gebieden daarom weggelaten. De gebieden op de IKAW/CHW die in bodemkundig opzicht vermoedelijk nog geheel of grotendeels ongerept zijn, worden wel op de gemeentelijke kaarten weergegeven, ook al bestaat op grond van de hiervoor opgesomde

<sup>16</sup> Die over de totstandkoming daarvan: J. Deeben, D.P. Hallewas en Th.J. Maarleveld, Predictive modelling in Archaeological Heritage Management of the Netherlands: the Indicative Map of Archaeological Values (2nd Generation). *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 45 (2002), 9-56 alsmede J. Deeben, D.P. Hallewas, J. Kolen en R. Wiemer, Beyond the Crystal Ball. Predictive Modelling as a Tool in Archaeological Heritage Management and Occupation History. In W.J.H. Willems, H. Kars, D.P. Hallewas (eds.), *Archaeological Heritage Management in the Netherlands. Fifty Years State Service for Archaeological Investigations*, 76-172. Assen 1997 en zeer recentelijk: J.H.C. Deeben (red.), *De Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden, derde generatie* (Rapportage Archeologische Monumentenzorg 155). Amersfoort 2008.

gegevens feitelijk geen archeologische waarde of verwachting. Dit betreft ook de landschappelijke eenheden die op de geomorfologische kaart staan gekarteerd als dekzandvlakte (2M13, inclusief eenheid 3L5) of als dalvormige laagte (eenheid 2R2). Het kan immers niet bewezen worden dat er zich daar geen archeologische ondergrond bevindt, als is het aannemelijk dat dit niet het geval is.

Op grond van het bovenstaande worden in totaal vijf categorieën archeologische gebieden onderscheiden (zie beleidsplan):

Categorie I: archeologisch monument.

Categorie II: terrein met een archeologische waarde.

Categorie III: terrein met een hoge archeologische verwachting.

Categorie IV: terrein met een middelhoge archeologische verwachting.

Categorie V: terrein met een lage of geen archeologische verwachting.

Op verzoek van de provincie Noord-Brabant is onderzocht in hoeverre de archeologische waarde- en verwachtingsgebieden van Eindhoven en Helmond aansluiten bij die van omliggende gemeenten, voor zover die op gemeentelijk niveau gekarteerd zijn.<sup>17</sup> Uit dit onderzoek blijkt dat de kaarten over het algemeen redelijk op elkaar aansluiten. Wel dient te worden opgemerkt dat sommige delen van de gemeenten Eindhoven en Helmond tot aan de gemeentegrenzen zijn bebouwd, terwijl aan de andere zijde van de gemeentegrens nog landelijk (en archeologisch relevant) gebied bestaat. De grenzen van sommige archeologische waarde- en verwachtingsgebieden kunnen daarom soms overeen komen met de huidige gemeentegrenzen.

In het onderstaande worden voor beide gemeenten per categorie (I, II en III) de gebieden met een hoge archeologische verwachting beschreven. In Eindhoven gaat het om in totaal 46 gebieden, in Helmond zijn dit er 54. In Helmond zijn de archeologisch waardevolle gebieden tot op kadastrale percelen nauwkeurig gedefinieerd. In Eindhoven zal dat nog worden gedaan.

De onderstaande lijsten hebben geen doorlopende nummering. De ontbrekende nummers betreffen gebieden die (bijvoorbeeld door archeologisch onderzoek) inmiddels geen archeologische ondergrond meer bevatten, of die bij nader inzien door moderne verstoringen zodanig zijn aangetast, dat aangenomen mag worden dat er zich geen archeologie meer in de bodem bevindt.

De gebieden van categorie IV en V zijn hier niet nader tot op perceelsniveau gespecificeerd. Op de kaart worden de begrenzingen wel tot in detail aangegeven. Zoals in het beleidsplan is

<sup>17</sup> De gemeentelijke archeologiekaarten van omliggende gemeenten zijn de volgende: R. Berkvens, 2008: *Beleidsplan Archeologische Monumentenzorg Gemeente Nuenen c.a.* Eindhoven (concept); B. van Spréw, 2008: *Nota archeologische monumentenzorg Veldhoven.* Veldhoven (concept), april 2008; N. Arts, 1999: *Archeologische attentiekaart gemeente Veldhoven.* Eindhoven; T. Huijbers, G. Box en H. van Velthoven, 1995: *Nota de toekomst van ons verleden. Archeologisch waardevolle gebieden in Aarle-Rixtel, Beek en Donk en Lieshout.* Z.p.l.; H. van de Laarschot, 1996: *Ook dit is Asten. De archeologische waarde van het buitengebied van Asten.* Helmond; R. Berkvens, 1997: *Een inventarisatie van het archeologisch bodemarchief in Someren, Someren-Eind, Someren-Heide en Lierop.* Helmond; R. Berkvens, 1997: *Archeologische waarden in de gemeente Deurne.* Helmond.

beschreven, gaat het bij categorie IV om gebieden waarvan de verwachte dichtheid van archeologische vindplaatsen beduidend lager is dan in de gebieden met een hoge verwachting. Bij categorie V gaat het om gebieden waar in principe geen archeologische verwachting (meer) voor geldt.

De gebiedsbeschrijvingen van Eindhoven zijn achterwege gelaten, bij het besluitvormingsproces in Helmond

## ARCHEOLOGISCH MONUMENT IN DE GEMEENTE HELMOND (= categorie I)

2

### **Kloosterterrein BINDEREN**

*Archeologische verwachting:* kloosterterrein met funderingen en grafveld, eveneens nederzettingssporen uit de ijzertijd. De abdij van Binderen is in 1238 gesticht en was bestemd voor adellijke vrouwen. Ingevolge de bepalingen van de Vrede van Münster (1648) is dit klooster in 1650 opgeheven. De abdijgebouwen zijn na de achttiende eeuw afgebroken. In 1980 en in 1994 zijn op het kloosterterrein kleinschalige opgravingen uitgevoerd waarbij zowel overblijfselen uit de ijzertijd als uit de late middeleeuwen zijn aangetroffen.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie E, perceel nrs 682,683,2839,2841,3112,3113,3114,3258,3259 (dat is het gehele terrein inclusief de grachten).

## GEBIEDEN MET EEN ARCHEOLOGISCHE WAARDE IN DE GEMEENTE HELMOND (= categorie II)

21

### **Stadskern HELMOND**

*Archeologische verwachting:* talrijke funderingen van gebouwen, ambachtelijke activiteiten, stadsgrachten, greppels, waterputten, afvalkuilen, begravingen mensen en dieren.

De stad Helmond is waarschijnlijk omstreeks 1225 gesticht, in 1241 wordt Helmond een oppidum genoemd. In de stadskern zijn sinds 1982 ongeveer 30 opgravingen en waarnemingen uitgevoerd, waarbij onder meer duizenden archeologische vondsten zijn verzameld, maar een gedetailleerd archeologisch overzicht ontbreekt nog.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie I, perceel nrs 224, 226, 227, 228, 229, 230, 233, 238, 240, 241, 242, 260, 261, 262, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 302, 307, 311, 312, 313, 327, 328, 329, 334, 476, 477, 479, 533, 546, 627, 628, 670, 671, 673, 714, 812, 813, 814, 826, 833, 834, 852, 853, 854, 864, 933, 934, 935, 937, 938, 950, 1245, 1247, 1248, 1253, 1255, 1256, 1257, 1258, 1259, 1267, 1269, 1270, 1272, 1273, 1274, 1275, 1276, 1277, 1278, 1279, 1281, 1283, 1284, 1285, 1286, 1287, 1288, 1289, 1290, 1291, 1296, 1304, 1309, 1310, 1311, 1312, 1315, 1327, 1330, 1335, 1337, 1338, 1339, 1340, 1341, 1342, 1343, 1344, 1377, 1378, 1414, 1441, 1442, 1473, 1474, 1479, 1480, 1481, 1482, 1483, 1484, 1540, 1541, 1542, 1544, 1560, 1561, 1565, 1566, 1567, 1568, 1569, 1570, 1571, 1572, 1573, 1574, 1575, 1576, 1577, 1578, 1579, 1580, 1581, 1582, 1585, 1586, 1589, 1590, 1691, 1702, 1704, 1717, 1718, 1719, 1720, 1720, 1722, 1723, 1772, 1773, 1778, 1782, 1786, 1789, 1790, 1792, 1794, 1868, 1869, 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875, 1876, 1878, 1879, 1880, 1882, 1883, 1884, 1904, 1905, 1907, 1912, 1981, 1982, 1983, 2015, 2016, 2018, 2019, 2078, 2089, 2090, 2091, 2092, 2105, 2106, 2108, 2109, 2110, 2114, 2115, 2118, 2120, 2194, 2195, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2238, 2239, 2240, 2241, 2324, 2325, 2326, 2327, 2329, 2330, 2331, 2332, 2334, 2362, 2363, 2420, 2442, 2446, 2448, 2458, 2503, 2505, 2505, 2506, 2506, 2507, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2522, 2523, 2524, 2574, 2575, 2582, 2590, 2591, 2593, 2594, 2595, 2596, 2601, 2602, 2603, 2655, 2656, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2679, 2680, 2681, 2692, 2693, 2694, 2704, 2729, 2730, 2749, 2750, 2768, 2769, 2771, 2772, 2791, 2792, 2841, 2842, 2918, 2919, 2920, 2929, 2932, 2934 (gebied tussen noordzijde Havenweg, noordzijde Watermolenwal, parkeerplaats Ameidewal, oostzijde Zuid Koniginnewal, zuidwestelijke hoek)

25

### **Kasteelterrein KLEIN HOF VAN BRUHEZE**

*Archeologische verwachting:* ondergrondse overblijfselen kasteelterrein bestaande uit grachten, funderingen en waterputten. In 1240 is reeds sprake van een goed 'Ten Brouhese'. Uit 1487 is de vermelding bekend van een 'Hogehuys' met twee hoeven. In 1612 is sprake van een omgracht huis. In 1990 is door middel van grondboringen een zes meter brede gracht aangetoond en is een fundament gevonden. Het daarbij aangetroffen aardewerk dateert vooral uit de 13e tot en met de 16e eeuw.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie Z, perceel nrs. 183, 185, 544

36

### **Kloosterterrein IN DIE HAGHE**

*Archeologische verwachting:* funderingen en waterputten klooster en kerk en kerkhof uit late middeleeuwen. De eerste kerk van Helmond stond buiten de stad op de plaats van het verdwenen klooster 'In die Haghe'. De kerk wordt sinds 1178 vermeld en is omstreeks 1452 verplaatst naar de stadskern. In 1455 werd rondom het koor van de kerk een klooster gesticht. In 1496 telde dit klooster bijna 50 inwoners. In 1543 werd het klooster in brand gestoken, in 1572/1573 worden de overblijfselen gebruikt voor het maken van de poorten en bruggen van de stad. Omstreeks 1900 zijn op het kloosterterrein menselijke skeletresten gevonden. Andere archeologische gegevens werden in 1986 verzameld. Deze bestaan uit de resten van een houten brug (?), fundamenteen en aardewerk uit de 14e, 15e en 16e eeuw. In het noorden van het terrein zijn in 1987 overblijfselen opgegraven van een nederzetting uit de 12e eeuw.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie G, perceel nrs. 3287, 3288, 2314, 3290, 154, 155, 156, 3019, 3020, 2009, 2008, 159, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2590, 3305, 3304, 1923, 1921, 2007, 2006, 2005, 1938, 161, 959, 958, 726 (gebied tussen noordzijde

Kloosterweide, oostzijde Kromme Steenweg, Eikendreef).

37

### **Kasteelterrein OUDE HUYS**

*Archeologische verwachting:* funderingen en andere overblijfselen van een houten kasteel; dit terrein is slechts gedeeltelijk opgegraven. In de jaren 1981-1984 is hier een groot deel opgegraven van een bijzonder houten kasteelcomplex, daterend uit de 12e, 13e en 14e eeuw. Vermoedelijk bevinden zich onder de bebouwing langs de Kanaaldijk nog niet opgegraven resten van dit uitzonderlijke kasteel.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie G, perceel nrs. 1958, 172, 2725, 2723, 2722, 2724, 2728.

77

### **Nederzetting en kerk OUDE TOREN STIPHOUT**

*Archeologische verwachting:* funderingen kerk, grafveld en nederzetting vroege en volle middeleeuwen.

Kadastrale ligging: Stiphout, sectie A, perceel nrs. 1764, 1833, 1767, 1852, 1769, 708

## **GEBIEDEN MET EEN HOGE ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING IN DE GEMEENTE HELMOND (= categorie III)**

1

### **Beekdal DE GULDEN AA**

*Archeologische verwachting:* prehistorische overblijfselen in het veen; naast vondsten uit de steentijd kunnen dierlijke en plantaardige resten in het veen zijn bewaard. In het Aa-dal zijn

al sinds de eerste helft van de negentiende eeuw archeologische vondsten bekend. Het betreft zowel voorwerpen van vuursteen als die van been en gewei. Bovendien bevinden zich in dit beekdal nog restanten van veenpakketten die op zich (na pollenanalytisch onderzoek) informatie kunnen geven over de geschiedenis van de vegetatie en de menselijke ingrepen daarop.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie B, perceel nrs 4645, 4646, 5766,  
Sectie L, perc nrs 843, 844, 845, 860, 861, 867, 1770, 2266, 2654, 2655, 2869

8

### **Hoeve NIEUW KEMENADE**

*Archeologische verwachting:* funderingen en waterputten van een laatmiddeleeuwse hoeve.

De hoeve Nieuw Kemenade wordt vanaf de zestiende eeuw in archiefbronnen vermeld als een van de bezittingen van het klooster Binderen. De locatie is bepaald aan de hand van kadastrale gegevens uit 1830, toen de hoeve nog bestond.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie B, perceel nrs. 4239, 5676 (percelen ten zuiden en westen hiervan).

9a

### **Romeinse nederzetting HELMONDSELAAN**

*Archeologische verwachting:* sporen van een nederzetting uit de Romeinse tijd.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie E, perceel nrs. 2150, 2149, 942, 941, 940 939 938 937 936 935 1939 1940 1581 1582 1005 305 946 3159 3113 654 824 823 1992 3029 3030 2506 3031 2791 2794 2740 3067 3068 1395 1396 1397 1394 2772 2791 2770 2769 2865 2864 2477 2476 1990 3198 3199 957 3200 , 3193 3194 3195 3196 3266 3265 3264 3197 2779 2778 2777 2776 2775 2774 2773 2771 2780 2781 2782 2783 2784 2785 2786 2787 2788 2789 (gehele gebied tussen Helmondselaan, Fazantstraat, Vinkelaan, Uiverlaan.)

9b

### **Romeinse nederzetting DIJKSE STRAAT**

*Archeologische verwachting:* sporen van een nederzetting uit de Romeinse tijd. In 1994 zijn in dit gebied door vrijwilligers de overblijfselen gevonden van een huisplattegrond uit de Romeinse tijd alsmede een kleine hoeveelheid Romeinse aardewerkscherven. Aannemelijk is dat de gevonden huisplattegrond onderdeel is van een groter nederzettingsterrein met daarin meer gebouwplattegronden, een of meerdere waterputten en archeologisch vondstmateriaal.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie E, perceel nrs. 2806 2805 2581 1288 1289 2803 2878 2879 1860 3154 3159 1922 2399 1505 1614 1615 1317 1318 1503 1504 2575 259 2577 2580 2579 2576 2599 2575 2574 2573 2572 2571 2570 2569 2568 2567 2566 2565 2564 2663 2562 2561 2560 2578 3257 (gehele gebied tussen Jan Stevensstraat, de Ruiterstraat, Willem Beringstraat, Uiverlaan)

11

### **Hoeven DE BRAAK en BIJSTERVELD**

*Archeologische verwachting:* funderingen en waterputten twee laatmiddeleeuwse hoeven.

Beide hoeven worden sinds de 16e eeuw vermeld in archiefstukken.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie E, perceel nrs. 2346 3057 1855 2039 2407 2446 2873 2348 3272 3056 2488 1965 2409 2660 3273 2662 2874 2875 3093 3094 3095 3096 3097 3098 3099 3100 3101 3092 2755 3091 2485 2486 2747 3101 3141 (alle percelen tussen achtererven bebouwing

noordzijde Bakelsedijk, oostzijde Wethouder Ebbenlaan, zuidzijde Rembrandtlaan, westzijde Piet van Bokhovenpad.)

12

### **Watermolen en hoeve SCHEEPSTAL**

*Archeologische verwachting:* resten van een watermolen, het molenwiel en sluizen in en langs de beekbedding van de Bakelse Aa; aan de noordzijde van de rivier restanten van eventueel omgrachte laat-middeleeuwse hoeven. De watermolen wordt voor het eerst vermeld in 1246. In 1427 is sprake van een hofstede waar deze watermolen heeft gestaan. In 1459-1460 is sprake van een neerhuys en een hooghuis die op zich kunnen wijzen op bewoning door welgestelden.

De enige archeologische informatie over het bestaan van resten van deze molen dateren uit 1934 toen in de beekbedding van de Bakelse Aa ‘grondslagen’ werden gevonden van de molen.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie Q, perceel nrs. 1312 en 2634.

13

### **Buurtschap KRUISSCHOT**

*Archeologische verwachting:* funderingen, afvalkuilen en waterputten van een laatmiddeleeuws buurtschap. Dit buurtschap is bekend sinds circa 1390 en wordt vervolgens herhaaldelijk vermeld in archiefstukken.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie E 3069 3070 2658 2421 2420 2419 2837 2418 2836 2835 2838 2495 2416 2415 2414 2659 sectie Q 595 2639 2640 1938 1939 3069 745 746 747 2502 2559 386 2620 2619 1932 2642 2641 2637 1934 2653 2666 2665 2705 2706 1936 1937 744 (gebied tussen zuidzijde Wolfsputterbaan, noordzijde Bakelsedijk, oostzijde Rijpelbaan.)

14

### **Steentijdnederzettingen en buurtschap DIERDONK**

*Archeologische verwachting:* funderingen, afvalkuilen en waterputten laatmiddeleeuws buurtschap; onder de akkers liggen de overblijfselen van verschillende nederzettingen uit de steentijd. Dierdonk wordt vermeld sinds 1381-1396. Op akkers zijn aardewerkscherven gevonden van aardewerk dat dateert vanaf de 12e eeuw alsmede vuurstenen voorwerpen uit de steentijd. In 1953 is tijdens het graven van een bouwput een circa drie meter brede gracht gevonden met daarin veel aardewerkvondsten.

Kadastrale ligging Helmond, sectie Q, perceel nrs. 2224, 2394, 2395.

15

### **Brug BAKELSE BRUG**

*Archeologische verwachting:* overblijfselen doorgang beekdal (een brug?). Het gaat hier om een oude doorgang door het dal van de Bakelse Aa. Naar verwachting bevinden zich in de ondergrond nog overblijfselen van middeleeuwse en jongere bruggen.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie Q en N perceel nrs. 1544, 1545, 1625 1626 575 2645 2646 alsmede het gedeelte van de Bakelse Dijk tussen deze percelen tot en met de oostzijde van de Aa.

16

### **Buurtschap en esdek RIJPELBERG**

*Archeologische verwachting:* funderingen, afvalkuilen en waterputten laatmiddeleeuws buurtschap; het akkercomplex langs de Oude Aa zal een goed geconserveerde oudere archeologische ondergrond bevatten. In 1381 wordt een hoeve vermeld op Rijpelberg en in de 17e eeuw is sprake van meerdere hoeven. Op de hooggelegen akkers zijn scherven gevonden die dateren vanaf het begin van de 13e eeuw.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie N, perceel nrs. 2624, 2625, 2626, 2627,

2628, 2629, 2630, 2647, 2652, 2658, 2659, 3266, 3267, 3268, 3269, 3271, 3276 4399, 4400, 4460 4461.

18

### **Buurtschap HEISTRAAT**

*Archeologische verwachting:* funderingen, afvalkuilen en waterputten laatmiddeleeuwse bebouwing. Op de oudste stadskaat van Helmond (circa 1540, kaart Jacob van Deventer) staat langs deze oude weg reeds bebouwing getekend. Plaatselijk kunnen zich in dit gebied nog ongerepte delen van het bodemarchief bevinden.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie I, perceel nrs: 665,2666,927,163,164,165,2664,548, 540,2904,2974,2412,2995,1600,2962,2963,2964,2996,2997,2707,1695,1605,1604,2940,2938,2310, 2901,1502,1501,836,143,142,2424,837,1765,823,37,1389,520,31,872,1962,1961,2959,2960,2961, 2973,1603,1451,544,538,2421,539,545,2422,2958,2935,2939,1682,658,657,2418,34,33,521,817, 690,2319,651,652,2701,8,2700,2322,720,2221,2023,1608,1609,2965,2966,2967,2968,1602,1601, 2946,2957,21,14,1596,666,664,663,2005,1993,11,12,1417,1418,1419,1490,1489,1678,9,1994,2124 2218,2217,2387,2927,2219,753,752,751,623,625,624,738,740,742,739,741,1595,877,726,2121,956 846,1996,1995,2283,2220,1763,1887,1758,1495,733,732,734,1671,736,735,2122,1672,2391,2397, 2392,2396,2393,607,609,840,601,2898,3005,775,1766,2902,2405,2394,2384,2395,1886,1885,748, 2385,754,606,2386,845,2925,685,686,610,2284,2282,605,2388,2389,2127,154,536,1390,859,858, 156,662,2407,784,2383,957,619,1660,1661,543,149,542,1452,2126,1891,1890,2020,1681,1752,17, 2382,30,2321,1415,820,821,2943,27,1657,1658,1493,4,3,2021,1959,1599,2222,2323,2907,2708, 554,1607,1656,1606,541,1361,2941,1363,1362,1673,2944,1674,2945,2423,1496,2123,731,1594, 729,966,2406,2788,1693,1694,604,602,600,603,1761,2413,2417,2318,2665,1759,2906,612,2288, 616,2289,2927,3030,3007,2987,2905,2301,2302,2408,2883,2984,2985,2986,2983,2980,2979,2982, 2981,2988,589,587,588,3029,2024,2026,2864,2876,2877,594,2819,591,592,3027,965,3028,2863,2 878,2879,2880,2881,2882,2816,2818,2991,2994,2993,2992,2990,2989,2997,1611,2969,2971,2970, 3006,2310,2974,2975,2976,2977,2901,2973,2972,2978,2298,794,2303,2304,1673,2995,1454,2865, 2870,2871,2873,2872,2874,2875,2868,2867,2866,2896,2895,2894,2893,2890,2892,2891,2897, 2889,2888,2884,2886,3008,2937,2936,2961,3023,2815,3022,2828,3020,3019,2786,2887,3032, 3033,3031,3034,3035,3026,3025,2409,2862,2861,2860,2859,2296,3016,3015,3014,3024,3012, 3011,3013,2817,3009,3010,3021,3018,3017,2942,1673,3002,3003,2998,2999,3000, 3001,2950,2955,2956,2951,2952,2953,2954,2947,2948,2949,2926

19

### **Bebouwing MARKTSTRAAT-BINDERSEIND**

*Archeologische verwachting:* funderingen, afvalkuilen en waterputten uit late Middeleeuwen; aan de stadszijde (nabij het Postkantoor) stadsgracht en funderingen van de stadspoort de 'Binderse Poort'. Op de oudste stadskaat van Helmond (circa 1540, kaart Jacob van Deventer) staat langs deze oude weg reeds bebouwing getekend. Plaatselijk kunnen zich in dit gebied nog ongerepte delen van het bodemarchief bevinden.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie I, perceel nrs. 1562, 174, 2710, 175, 2208, 176, 2824, 480, 2340, 1687, 2826, 2823, 2821, 2822, 1708, 1583, 2035, 2032, 2175, 2174, 2168, 2027, 1669, 2028, 2029, 2030, 2031, 2177, 2164, 2163, 2162, 2161, 2160, 2159, 802, 801, 800, 799, 2176, 2042, 2314, 2313, 2033, 2034, 2170, 2169, 59, 58, 60, 1456, 2360, 2359, 1550, 2451, 2450, 2449, 2709, 709, 195, 1536, 641, 192, 2339, 2038, 2036, 2037, 2039, 2907, 2411, 2237, 2154, 2236, 194, 2155, 2934, 2706, 2932, 2908, 944, 941, 945, 2173, 2085, 2084, 2083, 943, 196, 2410, 1552, 2178, 2341, 2342, 1553, 1551, 1385, 2825, 1707, 1537, 1584, 2172, 2167, 1455, 2166, 2165, 796, 1750, 1988, 2665, 3038, 1989, 61, 2315, 1845, 2179, 2909 (gebied tussen (Heistraat, Hemelrijksdijkje, De Waart, noordzijde Ameidewal.)

20

### **Gasthuis BINDERSE STRAAT**

*Archeologische verwachting:* funderingen laatmiddeleeuws gasthuis, kapel met altaar (?) en begraafplaats. Waarschijnlijk bestond dit gasthuis (een soort ziekenhuis) in 1438-1439. Het gasthuis had een eigen begraafplaats. Het gasthuis werd in 1725 afgebroken.

Kadastrale ligging Helmond, sectie E, perceel nrs. 2737 2809 2810 2754 2736 2965 2964 2543 2544 2545 2546 2547 2548 1528 234 3183 2654 3184 2235 2236 2868 2869 2870 (gebied tussen zuidzijde Willibrordusstraat, noordwestzijde Bindersestraat, noordoostzijde Noordeinde.)

22

### **Windmolens MOLENSTRAAT**

*Archeologische verwachting:* funderingen van twee windmolens. Tussen 1418 en 1484 en tussen 1849 en 1929 bevonden zich op dit terrein twee verschillende windmolens. Beide waren van baksteen en zullen diep in de bodem gefundeerd zijn geweest. Met name het 15e eeuwse exemplaar is interessant omdat het hier kan gaan om een zogenaamde torenmolen, waarvan in Nederland maar weinig exemplaren resteren.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie I, perceel nrs. 2483 1404 2268 1136 1506 1505 2072 1948 2270 1949 1950 1951 1952 2070 2071 1945 1944 1943 1942 1941 1940 1939 1938 1937 1936 1935 1934 1933 1932 1931 1930 1929 1928 1927 19265 1925 1924 1923 1922 1920 1919 2923 2924 1613 1612 1614 2699 2697 1129 1130 1769 1954 1170 1169 1171 1172 1173 1174 1175 1176 1177 1178 1179 1180 2674 2675 2250 1182 1183 1184 1185 1186 2207 2157 2158 1511 1188 1198 1199 1512 1201 2075 2074 1203 1204 1205 1206 1207 2229 2230 1209 2852 2851 2850 2849 1957 1956 1955 1652 1189 (gebied begrensd door noordzijde Molenstraat, westzijde Past. Van Leeuwenstraat, zuidzijde Vossenstraat, zuidzijde Zuiderstraat, oostzijde Welpenstraat.)

23

### **Stadswijken HET HOOGEIND**

*Archeologische verwachting:* laatmiddeleeuwse stadswijk, (olie-)molen, funderingen gebouwen en bijgebouwen, waterputten en afvalkuilen. Op de oudste stadskaart van Helmond (circa 1540, kaart Jacob van Deventer) staat in dit gebied reeds bebouwing getekend.

Plaatselijk kunnen zich in dit gebied nog ongerepte delen van het bodemarchief bevinden.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie F, perceel nrs. 842 773

24

### **Molen DE HOOGEINDSE MOLEN**

*Archeologische verwachting:* funderingen laatmiddeleeuwse molen.

Deze molen wordt vermeld sinds 1490. De precieze locatie is niet bekend, mogelijk zijn de archeologische overblijfselen verdwenen tijdens de aanleg van de Henri Dunant-tunnel.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie C perceel nrs. 10457, Sectie H perceelnrs. 530, 624, 740, 912, 913, 1178, 1180, 1208, 1209, 1274, 1275, 1319, 1329, 1395, 1402, 1403, 1428, 1429, 1574, 1626

28

### **Buurtschap RIETVEN**

*Archeologische verwachting:* funderingen, afvalkuilen en waterputten laatmiddeleeuws buurtschap; eveneens overblijfselen uit steentijd, ijzertijd en vroege Middeleeuwen.

Verondersteld wordt dat het hier gaat om de locatie van het 'Groot Hof' van Bruheze dat vermoedelijk een omgracht huis was. Op akkers zijn vondsten verzameld uit de steentijd, ijzertijd en Karolingische tijd.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie O, perceel nrs. 684,2932,2930,2931,2518 (gebied tussen westzijde Rietven en noordzijde Bruhezerweg)

30

### **Buurtschap HET KLOOSTEREIND**

*Archeologische verwachting:* funderingen, afvalkuilen en waterputten laatmiddeleeuws buurtschap. Wellicht gaat het hier om de nederzetting die sinds 1326 vermeld wordt bij de Weijer. Op akkers zijn vondsten verzameld daterend vanaf de 13e eeuw.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie X, perceel nrs.1756,1808,1800,1807  
sectie Z, perceel nrs. 326,236,235,549,643,642,547,156,667,248,550,731,662,668,  
664,523,546,666,522,663,665,669,737,551

31

### **Prehistorische nederzettingen HEIBERGWEG**

*Archeologische verwachting:* nederzettingen uit de steentijd. Op dit relatief hooggelegen terrein zijn sinds 1943 vondsten uit de steentijd bekend. Het betreft zowel voorwerpen uit het Mesolithicum als uit het Neolithicum.

Kadastrale ligging: Helmond sectie Z perceel nrs. 6,10,16,17,37,38,43,162,425,426,427,528,  
529,530,531,740,741

32

### **Steentijd nederzettingen RIETBEEMDEN**

*Archeologische verwachting:* nederzettingssporen uit steentijd. Omstreeks 1945 is tijdens het turfsteken een bijl van edelhertgewei gevonden. Mogelijk bevinden zich in het veen meer bewerkte en onbewerkte prehistorische voorwerpen van gewei en been.

Kadastrale ligging Helmond, Sectie F perceel nrs:.,373,374,375,376

33

### **Watermolen STIPDONK**

*Archeologische verwachting:* funderingen middeleeuwse watermolen. Deze watermolen wordt reeds in 1179 vermeld. In 1370 is de molen in bezit van de abdij van Postel. De molen is in 1948 afgebroken.

Kadastrale ligging: Helmond, Sectie S perceel nrs,79,100,101.

38

### **Nederzetting DE HAAG**

*Archeologische verwachting:* funderingen, afvalkuilen, waterputten en greppels van een middeleeuwse nederzetting. Het gaat hier om de voorstedelijke voorganger van Helmond waarvan mogelijk sinds 1179 vermeldingen bestaan. Op verschillende plaatsen zijn tijdens rioolwerkzaamheden in de jaren omstreeks 1984 vondsten gedaan uit de late middeleeuwen.

Kadastrale ligging: Helmond, Sectie G perceel nrs124,125,733,799, 803,916,1116,1402,1443,  
1694,1697,2168,2169,2238,2239,2240,2242,2308,2309,2482,2730,2731,2993,2995,2997,2998,  
2999,3004,3030,3031,3032,3033,3034,3035,3036,3037,3038,3061,3062,3065,3066,3067,3068,  
3069,3070,3071,3072,3073,3074,3075,3076,3077,3078,3079,3080,3096,3200,3229,3230,3231,  
3232,3233,3234,3235,3236,3237,3238,3239,3240,3241,3242,3243,3244,3245,3246,3247,3248,  
3249,3250,3251,3252,3253,3254,3255,3256,3257,3258,3259,3260,3261,3262,3263,3264,3265,  
3266,3267,3268,3269,3270,3271,3272,3273,3274,3275,3282,3283, (gebied begrensd door:  
zuidgrens sectie G, oostzijde Cortenbachstraat, zuidzijde Berlaerstraat, zuidzijde Rijpstraat,  
zuidzijde Gravenstraat, zuidzijde Haaglaan, westzijde J.C. Carpstraat.)

39

### **BEGIJNHOF**

*Archeologische verwachting:* funderingen en waterputten laatmiddeleeuwse begijnhof. Van het laatmiddeleeuwse begijnhof van Helmond zijn weinig historische gegevens bekend. De ligging wordt reeds aangegeven op de kaart van Jacob van Deventer uit omstreeks 1540. Kadastrale ligging: Helmond sectie G perceel nrs:318,319,320,321,762,763, 1472,1970,1971,2090,3172,3173,3361,3362,3363 (gebied tussen noordzijde Kasteel Traverse, oostzijde Kromme Steenweg, zuidzijde Steenweg, westzijde Kanaaldijk NW.)

42

### **Omgrachte hoeve DE KLUIS**

*Archeologische verwachting:* grachten, funderingen en waterputten van een omgrachte hoeve uit de zeventiende eeuw.

Kadastrale ligging: Helmond, Sectie A perceel nr: 4448

44

### **Kasteel DE KLEINE OVERBRUG**

*Archeologische verwachting:* grachten, funderingen en waterputten van een kasteel uit de zestiende eeuw.

Kadastrale ligging: Helmond, Sectie L perceel nrs:807,808,811,1506,2525

45

### **Nederzettingen DE KLEINE OVERBRUG**

*Archeologische verwachting:* overblijfselen van nederzettingen uit de ijzertijd, Romeinse tijd en middeleeuwen. Op deze hoge zandrug zijn in de jaren omstreeks 1990 vondsten verzameld uit voornoemde periode.

Kadastrale ligging: Helmond Sectie L Perceel nrs. 803,812,818,819,831,832,833,1506, 2216,2217, 2218,2219,2609,2610,2630,2643,2644,2649,2880,2882,2883

46

### **Blokhuis GROTE OVERBRUG**

*Archeologische verwachting:* funderingen laatmiddeleeuws blokhuis. Het bestaan van deze funderingen is omstreeks 1990 geconstateerd, daar bestaat slechts een mondelinge vermelding van.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie L, perceel nr. 2513.

47

### **Nederzetting GROTE OVERBRUG**

*Archeologische verwachting:* overblijfselen van nederzettingen uit vroege middeleeuwen.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie L, perceel nrs. 2258, 2259, 2571.

48

### **Buurtschap SCHEVELINGEN**

*Archeologische verwachting:* funderingen en waterputten laatmiddeleeuws buurtschap.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie L, perceel nrs. 2607, 2617, 2618, 2902.

49

### **Nederzetting KABOUTERBERG**

*Archeologische verwachting:* diverse vondsten uit de prehistorie.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie A, perceel nrs. 2543, 2544, 2545.

65

**Buurtschap HAZENWINKEL**

*Archeologische verwachting:* terreinen met hoge archeologische verwachting, o.a. ondergrondse overblijfselen buurtschap Hazenwinkel.

Kadastrale ligging: Helmond sectie U, perceel nrs. 2064,2065,2067,2348,2350,2351,2352, 2353,2354,2355,2356,2357,2358,2359,2360,2361,2362,2363,2364,2365,2378,2402,2868,3128, 3129,3130,3248,3250,4331,4332

66

**Buurtschap DE KROON**

*Archeologische verwachting:* diverse archeologische verwachtingen, o.a. ondergrondse overblijfselen buurtschap de Kroon dat vanaf 1652 wordt vermeld.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie T perceel nrs: 2177,4183,4184,4185,4533, 4534,4535,6814,6988,6989,7224,7225.

67

**Hoeve MEDEVOORT**

*Archeologische verwachting:* funderingen, afvalkuilen en waterputten laatmiddeleeuwse hoeve.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie T perceel nrs. 3177,4186, Sectie U perceel nrs. 2185,2188,2202,2701,2702

68

**Hoeve LANGDONK**

*Archeologische verwachting:* funderingen, afvalkuilen en waterputten laatmiddeleeuwse hoeve.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie T, perceel nr. 4392.

69

**Romeinse nederzetting TEX DECO TERREIN EN OMGEVING**

*Archeologische verwachting:* nederzetting uit de ijzertijd en de Romeinse tijd.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie T perceel nrs. 1977,1978,2215,2269,2593,3036,3346, 3532,3533,3760,3761,3762,4053,4254,4255,4256,4257,4602,4603,4614,4814,4815,4937,4938,4939,4940,4941,4942,4943,5971,5972,5973,5983,5984,5985,6100,6101,6389,6390,6708,6709,6851,7123,7124, (gebied tussen zuidzijde Burg. Krollaan, westzijde Mierloseweg, noordzijde Hoefkesweg, oostzijde Dr. Dreeslaan.)

73

**Steentijdnederzetting EENSELAAR**

*Archeologische verwachting:* nederzetting uit de steentijd. Deze is in 1989 gedeeltelijk opgegraven.

Kadastrale ligging: Stiphout, sectie A, perceel nrs. 22,23,24,52,56,57,65,792,793,884,1270, 1271,1433,1434,3643,3648,3718,3719,3722,3726,3729,4446,4477,4478,4480,4481,4517,4518, 4547,4548,4549,4550,4551,4552,4555,4556,4557,4559,4560,4561,4562,4579,4580

74

### **Hoeve DE EENSELAAR**

*Archeologische verwachting:* funderingen, waterputten en afvalkuilen uit de late middeleeuwen.

Kadastrale ligging: Stiphout, sectie A, perceel nrs. 4468 en 4514.

75

### **Dorpskern STIPHOUT**

*Archeologische verwachting:* funderingen, waterputten, erfafscheidingen en afvalkuilen uit de late middeleeuwen.

Kadastrale ligging: Stiphout, Sectie B, perceel nrs. 941,1608,1609,1610,1726,1733,1734,2119,2166,2174,2176,2184,2280,2405,2406,2475,2476,2521,2527,2530,2608,2610,2614,2615,2626,2627,2628,2629,2630,2638,2639,2857,2858,2973,2974,2982,2983,2984,2986,2987,2988,2989,2990,2991,2992,2993,2994,2995,2997,2998,2999,3000,3001,3002,3003,3057,3060,3156,3263,3264,3265,3266,3269,3317,3318,3319,3321,3322,3324,3337,3339,3440,3597,3622,3642,3643,3737,3738,3739,3740,3741,3742,3743,3744,3745,3746,3747,3748,3749,3750,3751,3752,3753,3768,3769,3770,3771,3774,3799,3800,3801,3802,3803,3809,3810,3835,3836,3837,3838,3854,3855,3865,3866,3867,3868,3869,3898,3937,3938,3939,3940,3941,3942,3943,3954,3955,3956,3957,3958,3989,3991,3992,3998,3999,4001,4003,4004,4005,4006,4027,4028,4029,4037,4038,4039,4045,4046,4053,4063,4064  
4065,4085,4086,4087,4101,4102,4103,4122,4123,4124,4125,4126,4127,4128,4129,4130,4131,4132,4133,4134,4135,4139,4140,4144,4145

Sectie D, perceel nrs. 79,82,102,104,132,133,139,140,178,179,213,214, (gebied tussen noordwestzijde Oudartstraat, noordzijde Kavelaarstraat, noordzijde Gasthuisstraat, oostzijde Gerwenseweg, oostzijde V.d.Weijdestraat, Kloosterstraat en zuidzijde de Boogaard.)

79

### **Dekzandrug ROOTAKKERS**

*Archeologische verwachting:* nederzetting uit prehistorie en volle middeleeuwen.

Kadastrale ligging: Stiphout, Sectie A perceel nrs. 4544,4565,4566 sectie C perceel nrs.71,128,129,130,316,3970 sectie L perceel nrs.2845,2846

81

### **Gasthuis APOSTELHOEVE**

*Archeologische verwachting:* funderingen, waterputten, afvalkuilen en grachten laatmiddeleeuws gasthuis.

In 1537 wordt deze hoeve voor het eerst vermeld, het is dan een gasthuis voor arme mannen.

In 1984 zijn hier enkele archeologische gegevens verzameld, bestaande uit een bakstenen waterput en een aantal vondsten uit voornamelijk de 16e en 17e eeuw.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie T, perceel nr. 7181.

82

### **Buurtschap BERENBROEK**

*Archeologische verwachting:* funderingen, waterputten en afvalkuilen van het laatmiddeleeuwse buurtschap Berenbroek, dat in archiefbronnen vermeld wordt vanaf 1415.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie U, perceel nrs. 2424, 2425 (beide alleen het zuidelijk deel).

83

**Buurtschap DIEPENBROEK**

*Archeologische verwachting:* funderingen, waterputten en afvalkuilen van het laatmiddeleeuwse buurtschap Diepenbeek, dat in archiefbronnen vermeld wordt vanaf 1443.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie U, perceel nrs. 2292,2293,2294,2304,2312, 2852,2853,2854,2920,3397,3398

84

**Hoeve KRANENBROEK**

*Archeologische verwachting:* funderingen, waterputten en afvalkuilen van de hoeve Kranenbroek, die genoemd wordt vanaf 1640.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie U, perceel nrs. 2299,2300,2334,2336

87

**Dekzandrug WARANDE**

*Archeologische verwachting:* dekzandrug met een nauwelijks verstoorde bodem. Midden in dit gebied ligt de grafkelder van de Heren van Deurne.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie A, perceel nrs. 257,258,259,260,261,262,263,4532,4581,4582.

88

**Dekzandrug KRUISSCHOT**

*Archeologische verwachting:* dekzandrug met een archeologische vindplaats uit onder meer de midden steentijd.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie D, perceel nrs. 2691,2692,2693,2694,2695,2696.

89

**Hoeve KELRE**

*Archeologische verwachting:* terrein met vermoedelijk de resten van een (bak)stenen hoeve uit de 15e eeuw.

Kadastrale ligging: Helmond, sectie T perceel nrs. 3975,6096,6488,6489.

90

**Esdek STIPHOUT**

*Archeologische verwachting:* omvangrijk esdekcomplex op een dekzandrug met daar in elk geval delen van een nederzetting uit de volle middeleeuwen; aan het oppervlak zijn bovendien vondsten verzameld uit onder meer de steentijd.

Kadastrale ligging: Stiphout, sectie L; perceel nrs: 2766,2767,2768,2769,2770,2771,2772,2773, 2800,2801,2802,2803,2804,2805,2806,2807,2808,2809,2810,2811,2812,2813,2814,2815,2816, 2818,2819,2820,2821,2822,2826,2827,2828,2829,2830,2832,2833,2834,2835,2836,2837, 2838,2841

**GEBIEDEN MET EEN MIDDELHOGE ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING IN DE GEMEENTE HELMOND (= categorie IV)**

Binnen deze gebieden wordt op basis van geomorfologische en bodemkundige opbouw, historische gegevens en aangetroffen archeologische vondsten een middelhoge concentratie van archeologische sporen en vondsten verwacht. In deze gebieden is de verwachte dichtheid aan vindplaatsen beduidend lager dan in de gebieden met een hoge verwachting.

## GEBIEDEN MET EEN LAGE OF GEEN ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING IN DE GEMEENTE HELMOND (= categorie V)

Het gaat hierbij om gebieden waar op archeologische en landschappelijke gronden de kans op behoudenswaardige archeologische resten uiterst klein wordt geacht.

Hieronder vallen tevens de gebieden waar het bodemprofiel als gevolg van sanering, ontgroning, onderkeldering of zware fundering zodanig verstoord is, dat eventuele archeologische resten als verloren beschouwd mogen worden, of in ieder geval zodanig zijn aangetast dat zij niet meer voor onderzoek of bescherming in aanmerking komen. Hieronder vallen ook de zgn. gedeselecteerde gebieden: gebieden waar het bevoegd gezag (gemeente, provincie of RACM) heeft vastgesteld dat geen verder onderzoek hoeft plaats te vinden, bijvoorbeeld na archeologisch vooronderzoek of opgraving).